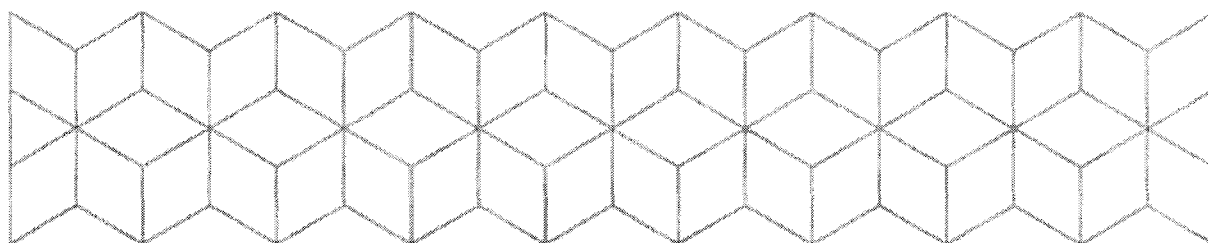

EKSAMEN

Emnekode: SFBR11013	Emnenavn: Skatte- og avgiftsrett (revisoreksamen)
Dato: 30. november 2016	Eksamenstid: 9.00 til 15.00
Hjelpemidler: Norges lover, særtrykk eller samlinger uten kommentarer Skattelovsamling (J. Jarøy eller O. Gjems-Onstad) Kalkulator med tomt minne	Faglærer: David Eilertsen
Om eksamensoppgaven og poengberegning: Oppgavesettet består av 8 sider inklusiv denne forsiden. Kontroller at oppgaven er komplett før du begynner å besvare spørsmålene. Alle oppgavene skal besvares. Hvis du mener oppgavene inneholder ufullstendige eller uklare forutsetninger, eller nødvendige opplysninger mangler, må du selv ta nødvendige forutsetninger. Disse skal gå klart frem av besvarelsen. Du skal i besvarelsen vise til gjeldende lov- og forskriftsbestemmelser (angi paragrafer).	
Sensurfrist: 2. januar 2017 Karakterene er tilgjengelige for studenter på Studentweb senest 2 virkedager etter oppgitt sensurfrist. www.hiof.no/studentweb	

**Eksamen i skatte- og avgiftsrett/
Skatterett revisoreksamen**

I henhold til ny rammeplan

15 studiepoeng

30.11.2016.

Tid: 0900 - 1500

Sidetall: 7 (inkludert denne siden).

Hjelpemiddel: Norges lover,
særtrykk eller samlinger av lover eller forskrifter uten
kommentarer,
Skattelovsamling(J Jarøy eller O Gjems-Onstad) og
Batteridrevet kalkulator, med tomt minne.

Merknader: Alle oppgavene skal besvares.

Hvis du mener oppgavene inneholder ufullstendige eller
uklare forutsetninger, eller nødvendige opplysninger
mangler, må du selv ta nødvendige forutsetninger.
Disse skal gå klart frem av besvarelsen. Du skal i
besvarelsen vise til gjeldende lov- og
forskriftsbestemmelser (angi paragrafer).

Besvarelsen skal ikke skrives med blyant.

Vedlegg: Ingen.

Ved besvarelse av spørsmålene i oppgave 1 og 2:

- Alle spørsmål besvares med utgangspunkt i gjeldende rett.
- Se bort fra merverdiavgift.
- Legg til grunn en skjermingsrente for alle aktuelle år på 1 %.

Oppgave 1. (Anslått tidsbruk: 35 %).

Tore Olsen eier alle aksjene (10 000 stk) i Cirkus AS. Det har han gjort siden selskapet ble stiftet 1. august X13. På stiftelsestidspunktet betalte han inn en aksjekapital på kr. 1 000 000. Stiftelseskostnadene, kr. 10 000, ble betalt av Cirkus AS. Tore Olsen er ansatt i Cirkus AS.

Inntektsåret X15.

For Cirkus AS oppgis følgende informasjon:

Etter at **all bokføring i regnskapet er foretatt**, ble årsresultatet før skattekostnad i henhold til regnskapsloven kr. 2 400 000.

I forbindelse med beregning av alminnelig inntekt oppgis følgende opplysninger:

Varige driftsmidler.

Selskapet har følgende avskrivningsgrupper med saldi pr. 01.01.X15:

- Avskrivningsgruppe a, kr. 120 600
- Avskrivningsgruppe d, kr. 545 400
- Avskrivningsgruppe i, Nordre gate 18, kr. 8 466 500
- Avskrivningsgruppe j, Nordre gate 18, kr. 2 842 800

I tillegg har tomta, Nordre gate 18, en skattemessig kostpris på kr. 2 000 000.

Kjøp i X15:

Kopimaskin til bruk i administrasjonen, kr. 20 000, kjøpt 1. juli.

Makuleringsmaskin til bruk i administrasjonen, kr. 8 000, kjøpt 1. juli.

Glasstak montert over inngangspartiet til Nordre gate 18, kr. 500 000, ferdig montert 1. september.

Elektriske utelys på Nordre gate 18, kr. 100 000, ferdig montert 1. februar. Slike utelys har det ikke vært på bygget før.

Salg i X15:

Stasjonsvogn (personbil), kr. 200 000, ble solgt 1. september. Den hadde en listepriis (nybilpriis) når den ble kjøpt fabrikkny 1. juni X14 på kr. 280 000.

Regnskapsmessig verdi på varige driftsmidler var pr. 31.12.X14 kr. 14 020 000 og er pr. 31.12.X15 kr. 14 160 000.

Kundefordringer.

Cirkus AS har i X15 hatt kr. 29 000 i konstaterte tap på kundefordringer. Konstaterte tap i X14 var kr. 25 000. Sum pålydende kundefordringer var pr. 31.12.X14 kr. 590 000 og er pr. 31.12.X15 kr. 620 000. Kreditsalg i X14 var kr. 9 800 000 og er i X15 kr. 10 780 000.

Skattemessig avsetning for usikre fordringer pr. 31.12.X14 var kr. 5 847. Regnskapsmessig avsetning for usikre fordringer pr. 31.12.X14 var kr. 15 000 og er pr. 31.12.X15 kr. 18 000.

Varelager.

Varelageret pr. 31.12.X14 hadde en regnskapsmessig verdi på kr. 240 000 etter en regnskapsmessig nedvurdering på kr. 20 000. Varelageret pr. 31.12.X15 har en regnskapsmessig verdi på kr. 266 000 etter en regnskapsmessig nedvurdering på kr. 10 000.

Representasjonskostnader.

I X15 har Cirkus AS hatt representasjonskostnader på totalt kr. 20 000. Av disse kostnadene er kr. 16 000 skattemessig ikke fradragsberettigede kostnader.

Mottatt aksjeutbytte.

Cirkus AS eier 5 000 aksjer i Mambo AS. Det er 20 % av aksjene i Mambo AS. Aksjene ble kjøpt 15. februar X15 for kr. 200 pr. stk. Samlet kjøpskostnad var kr. 200. 15. juni X15 mottok Cirkus AS utbytte på kr. 2 pr. aksje.

Utbetalt aksjeutbytte.

Cirkus AS utbetalte 15. juni X15 utbytte til Tore Olsen med kr. 5 pr. aksje.

Spm. 1.

Hva blir alminnelig inntekt for Cirkus AS i X15? Cirkus AS ønsker lavest mulig alminnelig inntekt hvis det er valgmuligheter ved beregning av alminnelig inntekt. Alle beregninger skal vises.

Det har tidligere ikke blitt utbetalt utbytte fra Cirkus AS siden selskapet ble etablert.

Spm. 2.

Hva blir korrekt skattemessig behandling for Tore Olsen av mottatt utbytte fra Cirkus AS i X15?

Tore Olsen mottok kr. 500 000 i lønn for X15 fra Cirkus AS. I tillegg disponerte han forannevnte stasjonsvogn som firmabil og til privatkjøring frem til den ble solgt 1. september.

Spm. 3.

Hvordan påvirkes skattepliktig inntekt for Tore Olsen av fordelene han har mottatt fra Cirkus AS i X15? Angi skattegrunnlag og beløp.

Tore Olsen eier også 40 % av det deltakerlignede selskapet Bravo ANS. Denne eierandelen kjøpte han for kr. 600 000 inkludert kjøpskostnader 1. september X14. Resterende 60 % eies av Investo AS. Tore Olsen arbeider deltid i Bravo ANS.

For inntektsåret X15 er det følgende opplysninger om skattemessige forhold vedrørende Bravo ANS:

- Driftsinntekter, kr. 9 000 000
- Diverse driftskostnader eksklusiv skattemessige avskrivninger, kr. 8 000 000
- Skattemessige avskrivninger, kr. 350 000
- Renteinntekter, kr. 20 000
- Rentekostnader, kr. 150 000

I diverse driftskostnader inngår:

- Godtgjørelse for utført arbeid til 3 personer på totalt kr. 1 300 000, hvorav kr. 300 000 er godtgjørelse til Tore Olsen.
- Gave til den lokale modellflyklubben, kr. 10 000.

Spm. 4.

Hva blir alminnelig inntekt i X15 for Bravo ANS og hvordan skal den beskattes? Svaret skal være spesifisert og alle beregninger skal vises.

Spm. 5.

Hva blir påvirkningen på inntektsskattegrunnlag for Tore Olsen av mottatt godtgjørelse for arbeid fra Bravo ANS i X15?

Cirkus AS og Bravo ANS har kontorsted i Oslo.

Spm. 6.

Hvor mye arbeidsgiveravgift ble det å betale for selskapene Cirkus AS og Bravo ANS på grunn av godtgjørelsene Tore Olsen mottok i X15? Svaret skal være spesifisert og alle beregninger skal vises.

Oppgave 2. (Anslått tidsbruk 40 %).

Bygg AS inngår i år X1 en kontrakt med Eiendom AS om oppføring av et bygg. Avtalt total kontraktssum som Eiendom AS skal betale, er kr 8 000 000. Bygg AS anslår direkte tilvirkningskostnader (materialer og produksjonslønn) til kr 6 000 000 og indirekte tilvirkningskostnader til kr 600 000.

Vederlag	kr 8 000 000
- Direkte tilvirkningskostnader	kr 6 000 000
- Indirekte tilvirkningskostnader	<u>kr 600 000</u>
= Samlet anslått fortjeneste på kontrakten	<u>kr 1 400 000</u>

Bygg AS starter byggearbeidet i år X1. Ved utløpet av år X1 er 60% av kontrakten fullført. 60% av budsjetterte kostnader er påløpt pr. 31.12.X1. Bygget blir ferdigstilt i år X2. Faktiske totale tilvirkningskostnader tilsvarer budsjetterte tilvirkningskostnader når bygget blir ferdigstilt.

Spørsmål 1

Beregn hvordan skattemessig resultat for Bygg AS påvirkes i år X1 og X2 av byggeprosjektet under forutsetning av at Eiendom AS betaler kr 4 800 000 av vederlaget i år X1 og resten kr 3 200 000 i år X2.

Legg til grunn at Bygg AS benytter løpende kontrakts metode. Det er balanseført kr 0 regnskapsmessig vedrørende prosjektet pr. 31.12.X1.

Spørsmål 2

Beregn midlertidig forskjell pr. 31.12.X1 for Bygg AS på grunn av byggeprosjektet. Legg fortsatt til grunn at kr. 4 800 000 av vederlaget er betalt pr. 31.12.X1.

Spørsmål 3

Beregn hvordan skattemessig resultat for Bygg AS påvirkes i år X1 og X2 av byggeprosjektet under forutsetning av at Eiendom AS betaler hele vederlaget på kr 8 000 000 i år X1.

Avelo AS tar i år X1 opp et lån på 100 000 Euro til en kurs av kr 9,00 på opptakstidspunktet. Lånet skal innfris i år X5. De tar også opp et lån på 50 000 Engelske pund i år X1 til en kurs av kr 10,50 på opptakstidspunktet. Dette lånet skal innfris i år X2. Avelo AS selger et vareparti til USA i år X1, og det oppstår i forbindelse med dette en fordring på 200 000 Amerikanske dollar til en kurs av kr 8,00 på salgstidspunktet. Fordringen forfaller til innbetaling i år X6.

Pr. 31.12.X1 er kursen på Euro kr 8,50, Engelske pund kr 10,00 og Amerikanske dollar kr 7,50. Ved innfrielse av lånet i Engelske pund i år X2 er kursen kr 9,50. Pr. 31.12.X2 er kursen på Euro kr 8,00 og Amerikanske dollar kr 7,80. Det betales ikke avdrag på fordringen og gjelden før innfrielse.

Spørsmål 4

Beregn påvirkning på alminnelig inntekt for Avelo AS i år X1 som følge av valutapostene.

Spørsmål 5

Beregn påvirkning på alminnelig inntekt for Avelo AS i år X2 som følge av valutapostene.

Alfa AS eier 100% av aksjene i Beta AS. Begge selskapene er norske. I år X1 går Alfa AS med underskudd og får en negativ alminnelig inntekt med kr 500 000. Beta AS går med overskudd og får positiv alminnelig inntekt med kr 800 000. Det blir besluttet at Beta AS skal yte konsernbidrag med kr 1 000 000 til Alfa AS i år X1. Dette er lovlig etter aksjelovens bestemmelser.

Spørsmål 6

Hva blir skattepliktig alminnelig inntekt for Alfa AS og Beta AS i år X1 etter at det er tatt hensyn til konsernbidraget?

Ragna Rud eier 70% og Tina Teige eier 30% av det deltakerlignede selskapet Rud og Teige DA.

Finansregnskapets balanse pr. 01.01.X6 for Rud og Teige DA:

<u>Eiendeler</u>		<u>Egenkapital</u>		
Anleggsmidler	1 900 000	Ragna Ruds kapital	2 250 000	
Varebeholdning	1 000 000	Tina Teiges kapital	750 000	3 000 000
Kundefordringer	500 000	<u>Fremmedkapital</u>		
Bankinnskudd	<u>100 000</u>	Diverse gjeld*		<u>500 000</u>
Sum eiendeler	<u>3 500 000</u>	Sum egenkapital og gjeld		<u>3 500 000</u>

Skattemessige verdier på selskapets eiendeler.

Anleggsmidler består av følgende saldogrupper:

Saldo a = kr 90 000, saldo b = kr 50 000, saldo c = kr 180 000 og saldo d = kr 1 120 000.

Varebeholdningen er i finansregnskapet nedskrevet med kr 60 000 på grunn av ukurans.

Skattemessig verdi på kundefordringer er kr 550 000.

*Posten "diverse gjeld" pr. 01.01.X6 består av pantegjeld kr 406 000, skyldig merverdiavgift kr 15 000, skyldige feriepenge kr 30 000, skyldig arbeidsgiveravgift kr 14 000, garantiavsetning på kr 30 000 og påløpte, ikke forfalte renter på kr 5 000.

Spørsmål 7

Hva blir Ragna Ruds netto formue fra selskapsdeltakelsen pr. 01.01.X6?

Pr. 31.12.X6 er hennes netto formuesverdi fra selskapsdeltakelsen kr 1 900 000. Hun eier på dette tidspunktet i tillegg en privatbolig med ligningsverdi kr 800 000. Hennes private innbo er forsikret for kr 1 100 000. Hun eier børsnoterte aksjer med formuesverdi kr 200 000 pr. 01.01.X6 og kr 220 000 pr. 31.12.X6, og ikke-børsnoterte aksjer med formuesverdi kr 50 000

pr. 01.01.X6 og kr 45 000 pr. 31.12.X6. Hun har privat bankinnskudd på kr 47 000 og privat gjeld på kr 900 000 pr. 31.12.X6.

Spørsmål 8

Hva blir Ragna Ruds netto formue for inntektsåret X6?

Oppgave 3. (Anslått tidsbruk 25 %).

Alle spørsmål skal besvares med utgangspunkt i gjeldende rettsregler.

Knut Tegne er ansatt i og eeneier av et arkitektkontor, Tegne Arkitektkontor AS. Foretaket tar på seg alle typer arkitektoppdrag, blant annet tegning og utforming av hus. Selskapet eier et forretningsbygg som er 15 år gammelt. Forretningsbygget har ikke blitt påkostet siden det ble oppført. I forretningsbygget brukes 200 kvadratmeter av arkitektkontoret, 900 kvadratmeter leies ut til matvarebutikken RIMA AS og 900 kvadratmeter leies ut til treningsstudioet Puls AS. Treningsstudioet Puls AS har kun omsetning i form av treningsavgift som gir personer rett til å utøve idrettsaktiviteter.

Omsetningen for Tegne Arkitektkontor AS er ifølge regnskapet for år X1:

Arkitekttjenester	6 000 000 kroner
Utleieinntekter fra RIMA AS	2 000 000 kroner
Utleieinntekter fra Puls AS	<u>2 000 000 kroner</u>
Sum inntekter	<u>10 000 000 kroner</u>

For hvert av spørsmålene 1 – 7 nedenfor skal du redegjøre for plikten til å beregne utgående merverdiavgift og retten til fradrag for inngående merverdiavgift for Tegne Arkitektkontor AS. Alle merverdiavgiftsbeløp skal tallfestes. Legg til grunn at Tegne Arkitektkontor AS har tilpasset seg merverdiavgiftslovens regler på best mulig måte. Alle beløp er oppgitt **eksklusive eventuell merverdiavgift**.

I år X2 har man blant annet følgende hendelser:

1

Knut Tegne har, på vegne av Tegne Arkitektkontor AS, utført et oppdrag for en norsk kunde, Hansen Bil AS. I forbindelse med oppdraget var Knut Tegne på besøk hos kunden. Det ble brukt totalt 40 arbeidstimer på oppdraget. Personalkostnad per time er 400 kroner. Ved fakturering av arkitekttjenester til kunder brukes en utfaktureringsrate på 1 000 kroner per time. Andre direkte utgifter i forbindelse med oppdraget omfatter reise med fly 1 500 kroner og servering med 400 kroner. Hansen Bil AS har i forbindelse med dette oppdraget innbetalt et forskudd på 10 000 kroner før oppdraget ble påbegynt. Regn ut hvor mye kunden skal betale inklusive eventuell merverdiavgift når oppdraget er avsluttet.

2

Tegne Arkitektkontor AS har utført et oppdrag for en utenlandsk kunde, det svenske firmaet Svenska Hus AB. Oppdraget var å tegne et miljøvennlig hus. Det ble brukt 100 timer på oppdraget. Personalkostnad per time er 400 kroner. Ved fakturering av arkitekttjenester til kunder brukes en utfaktureringsrate på 1 000 kroner per time.

3

Tegne Arkitektkontor AS har arrangert et internt faglig seminar for ansatte arkitekter. I den forbindelse har de hatt følgende utgifter:

- Regning fra NSB på 3 000 kroner for reise med tog
- Regning fra Hotell AS på 2 000 kroner for leie av lokaler med servering og 8 000 kroner for hotellovernatting.

- c) Regning fra Knut Holm Dokken på 10 000 kroner. Holm Dokken er en kjent arkitekt som holdt et foredrag med tittelen «God byggeskikk – status og nye trender».

4

Tegne Arkitektkontor AS har foretatt diverse arbeider på bygget og kjøpt ny kopieringsmaskin. I den forbindelse har de hatt følgende utgifter:

- a) Regning på 150 000 kroner fra Takvedlikehold AS for skifte av takstein på hele forretningsbygget.
- b) Regning på 20 000 kroner fra Rørleggermesteren AS for reparasjon av vannrør i treningsstudioet.
- c) Regning på 40 000 kroner fra Elektrikerhuset AS for montering av flere taklys i matvarebutikken.
- d) Regning på 25 000 kroner fra Utstyr AS for kjøp av ny kopieringsmaskin til bruk i administrasjonen (felles driftsutgift).

5

Regnskapsavdelingen til Tegne Arkitektkontor AS har mottatt diverse bilag til behandling:

- a) Tegne Arkitektkontor AS har kjøpt treningskort av Puls AS til alle ansatte. Treningsavgift per måned per ansatt var 400 kroner.
- b) Kjøp av et IT-program som skal brukes i intern opplæring (undervisning) av ansatte (arkitektene) i Tegne Arkitektkontor AS. Regningen fra IT-support AS var på 10 000 kroner, inkludert 2 000 kroner, i opplæring i bruk av programmet.
- c) Tegne Arkitektkontor AS har kjøpt blomster som gis til en forretningsforbindelse. Regningen fra Blomsterbua AS var på 500 kroner.
- d) Regning på 400 kroner fra Byparkering AS for parkering av firmabilen (Volvo personbil) til daglig leder Knut Tegne i et parkeringshus i forbindelse med en møte med en kunde.

6

I år X3 skal Tegne Arkitektkontor AS utvide utleielokalene. Bygget utvides med 200 kvadratmeter som skal leies av dagligvarebutikken RIMA AS og 200 kvadratmeter som skal leies av treningsstudioet Puls AS. Arbeidet blir utført av entreprenøren Byggteknikk AS. Regningen blir på 8 000 000 kroner for utført byggearbeid inklusive materialer. Byggekostnaden fordeler seg på 4 000 000 kroner for tilbygget som skal leies av dagligvarebutikken RIMA AS og 4 000 000 kroner for tilbygget som skal leies av treningsstudioet Puls AS.

Hva blir kostprisen for hver ny utleiedel etter korrekt behandling av merverdiavgift?

7

31.mars X8 flytter matvarebutikken RIMA AS ut av de leide lokalene. Tegne Arkitektkontor AS flytter også ut samme dato. Tegne Arkitektkontor AS selger deretter forretningsbygget til Puls AS 1. april X8 for 16 000 000 kroner. Puls AS skal bruke hele bygget til treningssenter. Hvordan blir riktig behandling av merverdiavgift ved salget av forretningsbygget? Vis beløp.